

Informacja z wdrażania programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 (FEM 2021-2027) w 2024 r.

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

1. Informacje wstępne

- Data analizy – według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku.
- Kurs obrachunkowy EURO/PLN z dnia 30 grudnia 2024 roku – 4,2655 PLN.
- Źródło danych – Centralny System Teleinformatyczny CST2021.

2. System realizacji FEM 2021-2027

W 2024 roku zostały zaktualizowane następujące dokumenty programowe i wdrożeniowe:

a. Szczegółowy Opis Priorytetów (SZOP):

- dodano nowe Działanie FEMA.09.04 *Metropolitalne Centrum Wsparcia Doradczego*, w tym nowy Cel szczegółowy: *EFRR - Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich*;
- dodano kod interwencji 126. *Infrastruktura mieszkaniowa (inna niż dla migrantów, uchodźców i osób objętych ochroną międzynarodową lub ubiegających się o nią* (Działanie FEMA.05.05 *Infrastruktura społeczna*);
- zrezygnowano z finansowania typu projektu: *Budowa zapleczy utrzymaniowo-naprawczych dla taboru kolejowego* (Działanie FEMA.04.01 *Transport regionalny i lokalny*);
- dopuszczono finansowanie inwestycji nieujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych (Działanie FEMA.02.05 *Gospodarka wodno-ściekowa*);
- realokacja środków w Priorytetach: FEMA.04 *Fundusze Europejskie dla lepiej połączzonego i dostępnego Mazowsza*, FEMA.05 *Fundusze Europejskie dla wyższej jakości życia na Mazowszu*, FEMA.09 *Mazowsze bliższe obywatelom dzięki Funduszom Europejskim* (w tym obniżenie maksymalnego % poziomu dofinansowania UE w projekcie z poziomu 100% na 50% w Działaniu 9.4 *Metropolitalne Centrum Wsparcia Doradczego*);
- zapewniono zgodność z: obowiązującą linią demarkacyjną, Krajowym Planem Odbudowy, Kontraktem Programowym województwa mazowieckiego, postanowieniami Komitetu Sterującego ds. koordynacji wsparcia w sektorze zdrowia, Programem Inwestycyjnym w zakresie poprawy jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, modelem „Dostępna szkoła”;
- zaktualizowano: wskaźniki produktu i rezultatu, koszty uproszczone, limit cross- finansingu i sposób wyboru projektów;
- zmieniono katalog uprawnień beneficjentów;
- zaktualizowano zapisy i podstawy prawne w zakresie pomocy publicznej i de minimis oraz innych przepisów UE i krajowych.

b. Instrukcje Wykonawcze:

- Instrukcja Wykonawcza Instytucji Zarządzającej Programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza;
- Instrukcja Wykonawcza Instytucji Pośredniczącej - Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych,
- Instrukcja Wykonawcza Instytucji Pośredniczącej - Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

c. Porozumienie w sprawie realizacji Programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 między Zarządem Województwa Mazowieckiego a Wojewódzkim Urzędem Pracy w Warszawie.

Powyższe porozumienie zostało zaktualizowane z powodu podpisania Porozumienia o współdziałaniu w zakresie zapewnienia przedsiębiorcom, pracodawcom oraz osobom dorosłym

możliwości korzystania z pomocy o charakterze szkoleniowym i doradczym poprzez funkcjonowanie Bazy Usług Rozwojowych (BUR) i Podmiotowy System Finansowania (PSF) pomiędzy Zarządem Województwa Mazowieckiego a Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości.

3. Analiza postępu rzeczowego i finansowego

Alokacja przeznaczona na program Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 na dzień 31 grudnia 2024 roku wyniosła 1764,5 mln euro. Przeliczenie tej kwoty na PLN według algorytmu przy uwzględnieniu kursu Europejskiego Banku Centralnego z 30 grudnia 2024 roku 4,2655 EUR/PLN, daje do dyspozycji 7 531,20 mln PLN.

Kwota alokacji w podziale na:

- Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) wyniosła 5 411,2 mln PLN;
- Europejski Fundusz Społeczny PLUS (EFS+) wyniosła 2 120 mln PLN.

Do końca 2024 roku ogłoszono 124 nabory (konkurencyjne i niekonkurencyjne) na łączną kwotę zaangażowania środków 4 663 mln PLN, co stanowi ok. 62% dostępnej alokacji.

Według stanu na 31 grudnia 2024 r. zostały złożone 2422 wnioski o dofinansowanie poprawne pod względem formalnym na łączną kwotę środków UE 7 431,5 mln PLN, co stanowi 98,68% alokacji. Do realizacji zatwierdzono 682 wnioski na łączną kwotę środków UE 2 781,5 mln PLN, co stanowi 60% środków przeznaczonych na nabory. Podpisano 506 umów na łączną kwotę środków UE 2 090,5 mln PLN, co stanowi 75% zatwierdzonych przez ZWM wniosków o dofinansowanie. Zatwierdzone wnioski o płatność oraz wnioski zaliczkowe złożone w ramach instrumentów finansowych (IF) stanowiły łączną kwotę środków UE 437,7 mln PLN, co stanowi 5,81% alokacji. Do Komisji Europejskiej przekazano do certyfikacji 391,3 mln PLN, co stanowi 90% wszystkich wniosków o płatność.

Wykres 1. Realizacja FEM 2021-2027 (wartość alokacji, wnioski o dofinansowanie, umowy o dofinansowanie, wnioski o płatność, certyfikacja)

3.1 Zaangażowana alokacja w ogłoszone nabory

W ramach EFRR ogłoszono 67 naborów na łączną kwotę 3 963,0 mln PLN, co stanowi 73% alokacji dla EFRR, z czego ogłoszono:

- 43 nabory konkurencyjne na kwotę alokacji 2 456,6 mln PLN,
- 24 nabory niekonkurencyjne (w tym IF i PT) na kwotę alokacji 1 506,4 mln PLN.

W ramach EFS+ ogłoszono 57 naborów na łączną kwotę 699,8 mln PLN, co stanowi prawie 33% alokacji dla EFS+, z czego ogłoszono:

- 37 naborów konkurencyjnych na kwotę alokacji 460,30 mln PLN,
- 20 naborów niekonkurencyjnych na kwotę alokacji prawie 239,5 mln PLN (uwzględniono poszczególne edycje w ramach 2 naborów niekonkurencyjnych dla Działania 7.2 „Mazowiecki program stypendialny dla uczniów szkół zawodowych” oraz „Mazowiecki program stypendialny dla uczniów uzdolnionych”).

Zaangażowanie alokacji w nabory w ramach poszczególnych osi priorytetowych przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2. Ogłoszone nabory – konkurencyjne i niekonkurencyjne wg osi priorytetowej (mln PLN)

3.2 Wnioski o dofinansowanie

Do końca 2024 r. pozytywną ocenę formalną uzyskało:

- w ramach EFRR 1005 wniosków o dofinansowanie na łączną kwotę 5 465,3 mln PLN (w tym PT i IF),
- w ramach EFS+ 1417 wniosków o dofinansowanie na łączną kwotę 1 966,2 mln PLN.

Do realizacji zatwierdzono:

- w ramach EFRR 349 wniosków o dofinansowanie na łączną kwotę 2 264,6 mln PLN (w tym PT i IF);
- w ramach EFS+ 333 wnioski o dofinansowanie na łączną kwotę 516,8 mln PLN.

Wartość złożonych wniosków o dofinansowanie poprawnych pod względem formalnym w ramach poszczególnych osi priorytetowych przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3. Wnioski o dofinansowanie po pozytywnej ocenie formalnej wg osi priorytetowej (mln PLN)

3.3 Podpisane umowy o dofinansowanie

Na koniec 2024 r. podpisano 506 umów o wartości ogółem 3 289,3 mln PLN, w tym wartość środków UE 2 090,5 mln PLN, co stanowi 27,76 % alokacji.

W ramach EFRR podpisano 266 umów na łączną kwotę środków UE 1 650,3 mln PLN, natomiast w ramach EFS+ podpisano 240 umów na łączną kwotę środków UE 440,2 mln PLN.

Liczbę i wartość realizowanych projektów w poszczególnych osiach priorytetowych przedstawiają poniższe wykresy:

Wykres 4. Liczba podpisanych umów o dofinansowanie wg osi priorytetowej

Wykres 5. Wartość podpisanych umów o dofinansowanie wg osi priorytetowej

3.4 Wnioski o płatność

Na koniec 2024 r. wartość dofinansowania UE wykazana przez beneficjentów w zatwierdzonych wnioskach o płatność wyniosła:

- w ramach EFRR (w tym PT i IF) 315,60 mln PLN, co stanowi 5,83% alokacji (w ramach IF wszystkie projekty otrzymały płatności zaliczkowe na łączną kwotę 161,5 mln PLN),
- w ramach EFS+ 122,10 mln PLN, co stanowi 5,76% alokacji.

Informacje na temat wydatkowania w poszczególnych osiach priorytetowych zawiera poniższy wykres:

Wykres 6. Zatwierdzone wnioski o płatność wg osi priorytetowej

3.5 Certyfikacja wniosków o płatność

Do końca 2024 r. przekazano do KE wnioski o płatność na kwotę:

- w ramach EFRR łączna kwota środków UE wyniosła ponad 300 mln PLN, co stanowi prawie 5,6% alkoacji;
- w ramach EFS + łączna kwota środków UE wyniosła 91 mln PLN, co stanowi prawie 4,30% alkoacji.

Wykres 7 Certyfikacja wg osi priorytetowej

4. Instrumenty Finansowe programu Fundusze Europejskie dla Mazowsze 2021-2027

Instrumenty finansowe – alokacja i fundusze

Priorytet	Działanie	Cel szczegółowy	Region	ALOKACJA IF – EFRR [EUR]
I - Fundusze Europejskie dla bardziej konkurencyjnego i inteligentnego Mazowsza	1.3 Innowacyjność i konkurencyjność MŚP	1(iii)	RWS	7 200 000
		1(iii)	RMR	34 557 000
		MŚP	Razem	41 757 000
II - Fundusze Europejskie na zielony rozwój Mazowsza	2.1 Efektywność energetyczna	2(i)	RWS	6 882 984
		2(i)	RMR	17 219 769
		EE	Razem	24 102 753
	2.3 Odnawialne źródła energii	2(ii)	RWS	4 074 890
		2(ii)	RMR	15 000 000
		OZE	Razem	19 074 890
III - Fundusze Europejskie na rozwój mobilności miejskiej na Mazowszu	3.2 Mobilność miejska w ZIT WOF	2(viii)	RWS	8 127 753
	3.1 Mobilność miejska	2(viii)	RMR	6 145 374
		MOBIL	Razem	14 273 127

IX - Mazowsze bliższe obywatelom dzięki Funduszom Europejskim	9.1 Rewitalizacja miast	5(i)	RWS	6 784 142
		5(i)	RMR	5 110 132
		REWIT miasta	Razem	11 894 274
	9.2 Rewitalizacja obszarów innych niż miejskie	5(ii)	RMR	11 894 273
		REWIT wiejskie	Razem	11 894 273
				OGÓŁEM, w tym:
		RWS	33 069 769	
		RMR	89 926 548	

Stan realizacji Instrumentów finansowych

W dniu 22 marca 2024 r. została podpisana umowa o dofinansowanie z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI). W 2024 r. została wypłacona zaliczka (30% wartości umowy) do EBI w wysokości 80,1 mln. zł., natomiast do Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK) w wysokości 81,3 mln zł. Zaliczki te zostały scertyfikowane do KE. Ponadto w zakresie realizacji umowy o dofinansowanie zawartej z BGK, bank wyłonił 5 partnerów finansujących, z którymi zostały zawarte umowy operacyjne, tj. 4 umowy w Regionie Mazowieckim Regionalnym (RMR) oraz 1 umowa w Regionie Warszawskim Stołecznym (RWS), co oznacza, że rozpoczęła się akcja pożyczkowa. W przypadku umowy zawartej z EBI trwa procedura wyłaniania partnerów finansujących.